

Θεωρίες Μάθησης ενός Διδακτικού Σεναρίου Μαθήματος Παιδαγωγικές Εφαρμογές ΗΥ

Εβδομάδα 3^η

Χαρατσής Κωνσταντίνος

Μέρος Α – Θεωρίες Μάθησης

Οι θεωρίες μάθησης είναι [πλαίσια](#) που περιγράφουν πώς απορροφάται, επεξεργάζεται και διατηρείται κατά τη διάρκεια της [μάθησης](#) ή [πληροφορία](#). Οι γνωστικές, συναισθηματικές και περιβαλλοντικές επιρροές, καθώς και η προηγούμενη εμπειρία, όλα παίζουν ρόλο στον τρόπο κατανόησης, ή στην αποδοχή ή αλλαγή μιας κοσμοθεωρίας καθώς και στη διατήρηση της γνώσης και των ικανοτήτων. [\[1\]\[2\]](#)

(πηγή wikipedia)

1. Illeris, Knud (2004). The three dimensions of learning. Malabar, Fla: Krieger Pub. Co. [ISBN 9781575242583](#).
2. Ormrod, Jeanne (2012). Human learning (6th έκδοση). Boston: Pearson. [ISBN 9780132595186](#).

Θεωρίες Μάθησης και υπολογιστικά περιβάλλοντα

Συμπεριφοριστικές θεωρίες	Γνωστικές θεωρίες	Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες
Γραμμική Οργάνωση Πληροφορίας (Skinner)	Δομικός εποικοδομισμός (Piaget)	Κοινωνικός εποικοδομισμός
Μέθοδος πολλαπλών Επιλογών (Crowder)	Εποικοδομισμός του Papert (constructionism)	Κοινωνικοπολιτισμική θεωρία του Vygotsky
Διδακτικός Σχεδιασμός (Gagné)	Ανακαλυπτική μάθηση (Bruner)	Εγκαθιδρυμένη γνώση (situated cognition)
	Επεξεργασία της πληροφορίας (γνωστικοί ψυχολόγοι)	Κατανεμημένη γνώση (distributed cognition)
	Συνδεδασμός (Varela, Maturana)	Θεωρία της δραστηριότητας (επίγονοι της θεωρίας του Vygotsky)

Οι Εποικοδομητικές Θεωρίες Μάθησης

Η μάθηση στις εποικοδομητικές θεωρίες **δεν μεταδίδεται**, αλλά είναι μια **διεργασία προσωπικής κατασκευής/δόμησης** της γνώσης η οποία θεμελιώνεται στηριζόμενη σε **προγενέστερες γνώσεις**, οι οποίες υφίστανται **μετασχηματισμούς** ώστε να γίνει η σύνδεση με την νέα γνώση.

Πηγή: Σαράντος Ψυχάρης, Σημειώσεις μαθήματος Παιδαγωγικές Εφαρμογές Η/Υ 2023-24

Αποστολοπούλου, Δ.(2012). Διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία Οι Θεωρίες Μάθησης και η Ενσωμάτωσή τους στο Εκπαιδευτικό Λογισμικό

Κ. Καλοβρέκτης Απ. Ξενάκης Σ. Ψυχάρης Γ. Σταμούλης. Τίτλος Συγγράμματος: Εκπαιδευτική Τεχνολογία, Αναπτυξιακές Πλατφόρμες Ρομποτικής και IoT. Κωδικός Βιβλίου στον Εύδοξο: 77115672. Έκδοση: 1η/2020. ISBN: 978-960-418-828-4. ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΤΖΙΟΛΑ & ΥΙΟΙ Α.Ε.

Οι Εποικοδομητικές Θεωρίες Μάθησης

Η βασική αρχή του οικοδομισμού

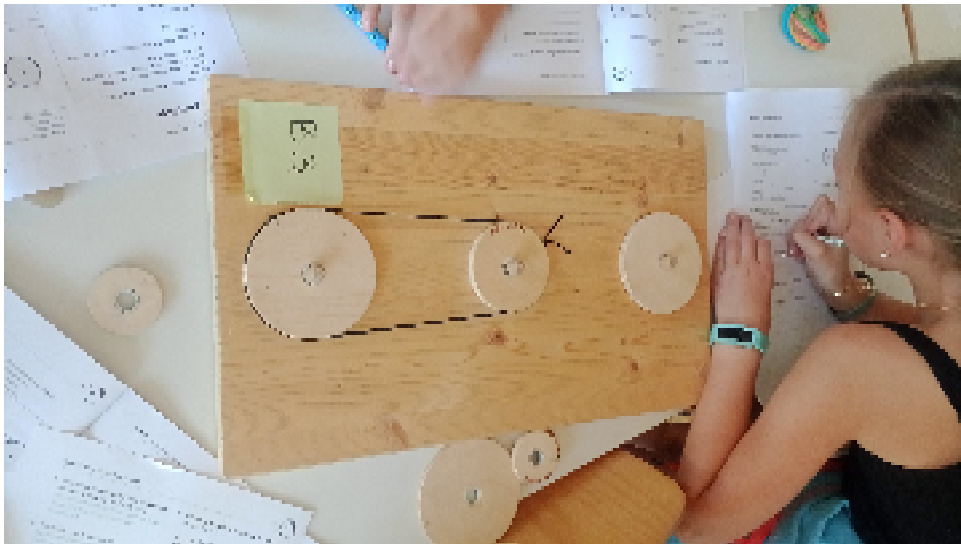
- Η γνώση του κόσμου οικοδομείται από το άτομο.
- Το άτομο, βάσει της αλληλεπίδρασής του με τον κόσμο:
 - Οικοδομεί,
 - Ελέγχει,
 - Αναδιατάσσει τις γνωστικές του αναπαραστάσεις οι οποίες στη συνέχεια προσδίδουν νόημα στον κόσμο.

Συμπερασματικά

- Ο οικοδομισμός συνιστά σήμερα ένα από τα κυρίαρχα μοντέλα στο σχεδιασμό σύγχρονου εκπαιδευτικού λογισμικού.

Συντελεί στην Επίλυση προβλημάτων

- Ένα μαθησιακό περιβάλλον πρέπει να παρέχει αυθεντικές μαθησιακές δραστηριότητες ενταγμένες σε διαδικασίες επίλυσης προβλημάτων από τον πραγματικό κόσμο ώστε να γεφυρώνεται το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στο σχολείο και στις δραστηριότητες έξω από το σχολείο.

Η διερευνητική- ανακαλυπτική μάθηση

- Στόχος της διερευνητικής μάθησης σύμφωνα με τον **Bruner** είναι να παρακινήσει τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν τις πληροφορίες και τις γνώσεις που κατέχουν για να λύσουν προβλήματα και αυτό να μπορεί να πραγματοποιηθεί κάτω από πολλές διαφορετικές συνθήκες. Βασική αρχή της θεωρίας άλλωστε είναι ότι ο μαθητής μπορεί να προσεγγίζει την γνώση και καινούριες δεξιότητες μέσω πειραματισμού και πρακτικής.

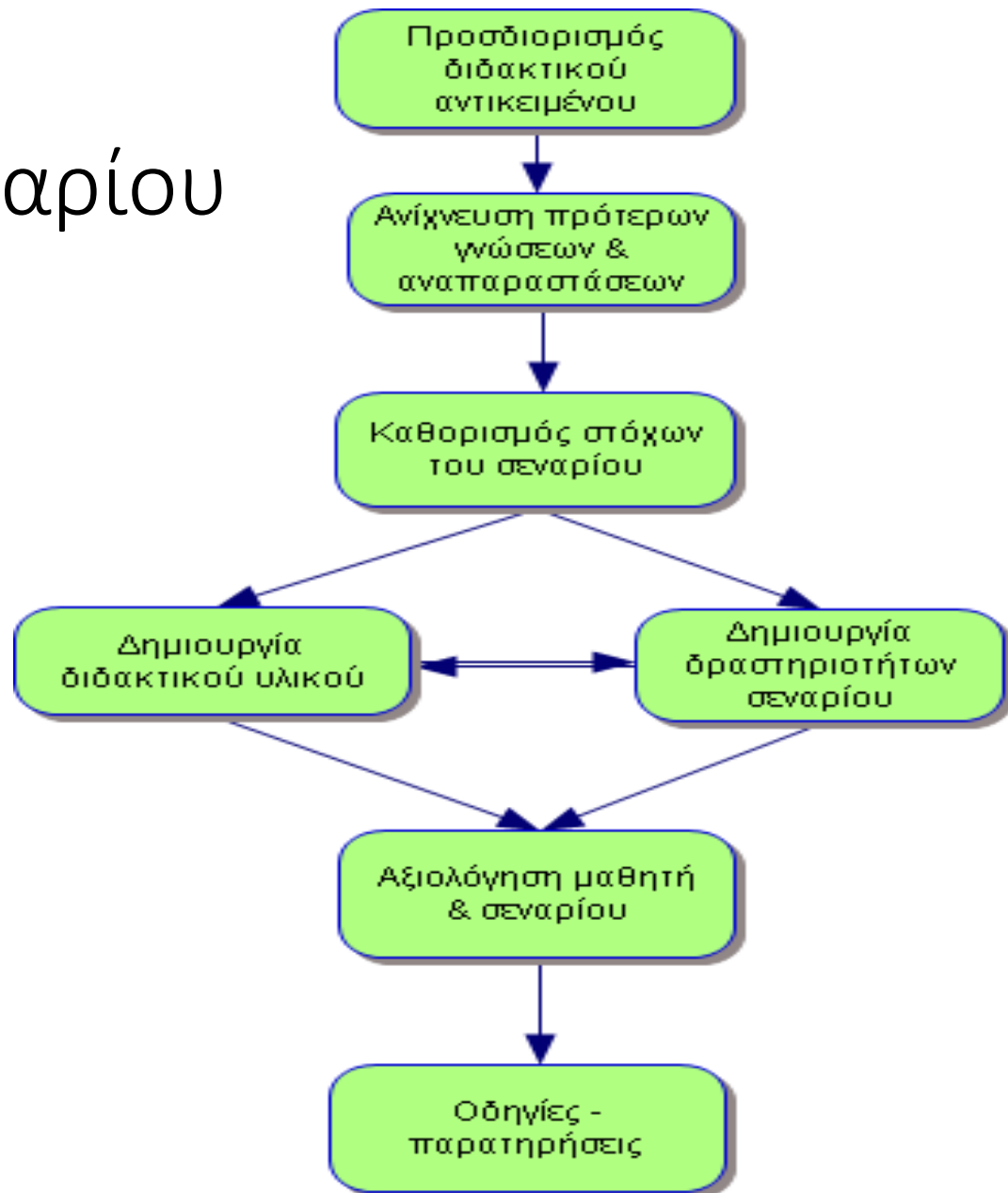
Μ. Σφυρόερα, Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις Ι: Αξιοποίηση βασικών θεωρητικών εννοιών στην εκπαιδευτική πράξη, ΕΚΠΑ, Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Μέρος Β - Εκπαιδευτικό Σενάριο

- Ένα **Εκπαιδευτικό Σενάριο** με (και για) τις ΤΠΕ **περιγράφει** το σύνολο των διδακτικών/μαθησιακών δραστηριοτήτων και των χρησιμοποιούμενων εργαλείων (συμβολικών, όπως σχήματα ή λογισμικά, και φυσικών, όπως εξοπλισμός και ειδικές κατασκευές) που συνιστούν το σημείο εκκίνησης, καθώς και το γενικότερο πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνουν χώρα δραστηριότητες διδασκαλίας και μάθησης. Σε ένα σύγχρονο διδακτικό πλαίσιο ένα εκπαιδευτικό σενάριο **κάνει χρήση των ΤΠΕ** και ειδικότερα εκμεταλλεύεται περιβάλλοντα μάθησης με υπολογιστές.
- Ένα Εκπαιδευτικό Σενάριο **αποσκοπεί** στη διδασκαλία και τη μάθηση μίας ή περισσότερων βασικών εννοιών ενός γνωστικού αντικειμένου που προβλέπει ένα Πρόγραμμα Σπουδών.

Ο Σχεδιασμός ενός σεναρίου

- Η ανάπτυξη ενός εκπαιδευτικού σεναρίου συμπεριλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες – σε στενή συνήθως μεταξύ τους σχέση και αλληλεπίδραση – **επτά** (7) φάσεις:

Πηγή: ΙΕΠ Νέα Προγράμματα Σπουδών ΤΠΕ

Φάσεις Ανάλυσης

A. Διδακτική Ανάλυση γνωστικού αντικειμένου: Το διδακτικό αντικείμενο του εκπαιδευτικού σεναρίου (τίτλος, τάξη, εμπλεκόμενες θεματικές περιοχές, γνωστικά προαπαιτούμενα, κλπ.)

B. Γνωστική Ανάλυση: Οι ιδέες και οι αναπαραστάσεις των μαθητών/τριών και οι πιθανές δυσκολίες της σκέψης τους σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο

Φάση Καθορισμού σκοπού και μαθησιακών αποτελεσμάτων

Γ. Σχεδιασμός σκοπού και μαθησιακών αποτελεσμάτων: Οι σκοπός και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του εκπαιδευτικού σεναρίου (Στόχοι)

Φάση Επιλογής εργαλείων ΤΠΕ και ανάπτυξης υλικών

Δ. Ανάπτυξη – Επιλογή Υλικού και Εργαλείων: Το διδακτικό υλικό του εκπαιδευτικού σεναρίου και η απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή

Φάση Σχεδίασης και Ανάπτυξης μαθησιακών δραστηριοτήτων

Ε. **Ανάπτυξη Μαθησιακών Δραστηριοτήτων:** Η οργάνωση της διδασκαλίας στη βάση κατάλληλων **δραστηριοτήτων υλοποίησης** του εκπαιδευτικού σεναρίου στην τάξη (διδασκτικές προσεγγίσεις και στρατηγικές, αξιοποίηση της προστιθέμενης αξίας των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία, φύλλα εργασίας, κλπ.)

Φάση εφαρμογής στην Τάξη και αξιολόγηση

ΣΤ. **Αξιολόγηση– Αναθεώρηση** (μαθητή/τριας και σεναρίου) και οι πιθανές επεκτάσεις του σεναρίου

Φάση Τεκμηρίωσης

Ζ. **Τεκμηρίωση:** Παρατηρήσεις και οδηγίες για τους/τις εκπαιδευτικούς, βιβλιογραφία.

Πηγή: ΙΕΠ Νέα προγράμματα σπουδών ΤΠΕ

Ενότητες Εκπαιδευτικού Σεναρίου (Ενδεικτικά)

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

- Τίτλος:
- Δημιουργός:
- Τάξη:
- Θεματικό Πεδίο – Θεματική Ενότητα: (Από ΠΣ)
- Χρονική διάρκεια:

2. Σκοπός Σεναρίου – Προσδοκόμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

3. Σκεπτικό Σεναρίου – Επιστημονικό / Γνωστικό περιεχόμενο

- Το σενάριο αφορά
- Το σενάριο είναι φτιαγμένο ώστε να χτίζεται η γνώση

4. Προαπαιτούμενες Γνώσεις και Δυσκολίες

5. Οργάνωση της Διδασκαλίας και Απαιτούμενη Υλικοτεχνική Υποδομή

6. Διδακτική προσέγγιση

- Φάσης σεναρίου - Στρατηγικές μάθησης

7. Πορεία Υλοποίησης

- (Δράσεις: Γνωστικής και ψυχολογικής προετοιμασίας, Διδασκαλίας, Εμπέδωσης Αξιολόγησης)

8. Επεκτάσεις – Προσαρμογές

9. Βιβλιογραφία - Δικτυογραφία